

Kommunal- og forvaltningskomiteen NTLs innspill til statsbudsjettet for 2022

Driftskutt

Budsjettforemlegget foreslår videreføring av flate kutt som går utover kvaliteten på tjenestene. NTL krever at kuttet fjernes til fordel for en reell økning minst i tråd med den generelle lønns- og prisveksten. NTL ber komiteen innstille på at ABE-kuttene fjernes.

Lov om statsansatte

Statsansatteloven har ført til svekket medbestemmelse ved ansettelse i staten gjennom fjerning av innstillingsråd og ankemulighet i saker om ansettelse. Den har svekket stillingsvernet ved oppsigelse med utgangspunkt i både arbeidstakers og i virksomhetens forhold. Statsansatte har i dag et lavere stillingsvern enn øvrige ansatte i privat og kommunal sektor. Lovreguleringer som sikret omstillinger under trygghet som ventelønn og overtallighetsråd ble også tatt ut. Lovforarbeidet var preget av hastverk og rettstilstanden på flere områder er beheftet med usikkerhet. Statsansatteloven ble iverksatt forut for stortingsvalget i 2017, mens forskriftene til loven var ute på høring.

Det er behov for en helhetlig gjennomgang av loven slik at ansettelser og oppsigelser i staten sikrer rettssikkerheten til de ansatte. NTL oppfordrer departementet til å starte arbeidet med en helhetlig lovgjennomgang så snart som mulig.

Skytjenester

Utsetting av drift av datalagring til eksterne leverandører utgjør en privatisering av et sentralt statlig myndighetsområde. Hurdalserklæringen varsler at regjeringen vil utrede opprettelsen av en statlig skyløsning for lagring av offentlige data. NTL ber om at komiteen anmoder regjeringen om å legge frem en plan for oppretting av en nasjonal eiet og drevet skytjeneste i løpet av det kommende budsjettåret.

KMD arbeidsgiverrolle

KMD har ansvar for statlig arbeidsgiverpolitikk, denne funksjonen må styrkes. Ikke minst er det viktig for å kunne realisere tillitsreformen med de nødvendige endringene den må få for styring, organisering og ledelse i staten.

Solbergregjeringen har svekket KMD ved å utvide DFØs rolle med støtte og veiledning ovenfor statlige virksomheter i utøvelsen av arbeidsgiverrollen. I det fremlagte budsjettet ønsker man å utvide denne ordningen. Overføringen av myndighet til et administrativt organ bryter med linjeprinsippet for utøvelse av myndighet og med partsforholdet etter Hovedavtalen. NTL ber om at regjeringen overfører veiledningsrollen overfor statlige virksomheter til KMD.

Arbeidsgiverrådet

Arbeidsgiverrådet ble opprettet av Solbergregjeringen til tross for dissens i interimrådet. Rådet utfordrer linjeprinsippet i forvaltningen og den politiske styringen over den statlige arbeidsgiverpolitikken. NTL mener rådet bør avvikles.

Statens arbeidsgiveransvar

Lønnsystemet i staten må ivareta statens særpreg og sikre sentrale verdier for rettsstaten og byråkratiets uavhengige rolle. Staten har siden 2016 inngått to ulike tariffavtaler. Ulike tariffavtaler i staten skaper usikkerhet om innretningen av den offisielle arbeidsgiverpolitikken og er ressurskrevende og uoversiktlig for statens ledere og ansatte. Det er svært uheldig at statens ansatte ikke har like lønns- og arbeidsvilkår.

Det er avgjørende at det finnes pålitelig statistikk som viser lønn- og lønnsutviklingen mellom grupper, kjønn og virksomheter. Nedleggelsen av Statens sentrale tjenestemannsregister har gjort det svært vanskelig å få en slik oversikt og dette svekker mulighetene for å sikre likelønn mellom kjønnene.

NTL ber komiteen innstille på at departementet tilrettelegger for et fullverdig statistikkgrunnlag for lønn i statlige virksomheter.

Arealnorm og eiendomsforvaltning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bedt Statsbygg om å utarbeide en veileder og mal for leie av lokaler i markedet innen utgangen av 2022. Tidligere har Kommunal- og moderniseringsdepartementet innført en arealnorm. Normen anvendes som veiledende av virksomhetsledere også ved leie av lokaler. Normen fremtvinger bruk av åpne kontorløsninger som ikke egner seg for konsentrasjonsarbeid. STAMI publiserte i 2020 en omfattende undersøkelse om hvordan utforming av lokaler påvirket sykefravær. I studien kom de frem til at de som deler kontor eller jobber i åpent kontorlandskap har henholdsvis 18 og 12 prosent høyere risiko for sykemelding enn de som sitter på kontor alene.

NTL mener at arealnormen som ble innført av Solbergregjeringen må avskaffes. Innsparinger på lokalleie må ikke føre til dårligere arbeidsforhold for ansatte. Reduksjon i leiekostnader må derfor tas i form av bedre leieavtaler, ikke reduksjon i areal.